

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
“Запорізький національний університет”
Міністерства освіти і науки України
Біологічний факультет

Державне управління екології та природних ресурсів
в Запорізькій області

Управління з питань екології Запорізької міської ради

НВП “Інститут Екології “Біосфера”

Збірка матеріалів
II Міжнародної конференції

*“Сучасні проблеми біології,
екології та хімії”*

01-03 жовтня 2009 р.

Запоріжжя, 2009

Розділ 2 Зоологія та екологія тварин

УДК 619:616.995.132:615.284:636.1

ЛІКУВАННЯ КОНЕЙ ПРИ ПАРАСКАРОЗІ

В.П. Гончаренко, А.А. Антіпов, В.В. Войтко, М.П. Мартиненко

Білоцерківський національний аграрний університет

Актуальність проблеми. Конярство – одна з провідних галузей тваринництва, і проблема її відродження – одна з найактуальніших сьогодні. Нині в умовах структурної перебудови тваринництва конярство – одна з провідних галузей, яка за останні роки досить інтенсивно відновлюється. У приватних господарствах це робоче конярство, яке набуває найбільшого поширення.

На сьогоднішній день в Україні налічується більш ніж 600 тисяч коней, які утримуються на 15 кінних заводах, близько 80 племпрепродукторах, а також швидко збільшується кількість коней в приватному секторі. Серед 15 порід коней, що розводяться в Україні найбільш популярними є українська та чистокровна верхові, рисисті породи, а також існує велика кількість робочих коней, яким зазвичай не приділяється належна увага (Старовір О., 2005; Антіпов А.А., Шмаюн С.С., Соловйова Л.М. та інші, 2007).

Висока ураженість коней гельмінтами – одна з найактуальніших проблем, що струмує розвиток галузі конярства в Україні. Гельмінози спричиняють зниження працездатності коней, втрату племінних якостей, особливо тяжко хворіють лошата в перший рік життя, часті випадки загибелі коней внаслідок інтенсивного зараження нематодозами (Лазоренко Л.М., 2007).

Паракароз реєструється у коней усіх груп (Галатюк О.Є., 1997). Основним методом боротьби із цими хворобами є використання антигельмінтних препаратів. Однак, нераціональне, тривале і безконтрольне використання антигельмінтиків призвело до розвитку резистентних рас нематод (Поживіл А.І., Горжеев В.М., 2002).

Завдання дослідження – вивчити антигельмінтну ефективність пасти пірантелу 35 % при паракарозі коней в умовах ПП Агрофірми «Розволожжя» Сквирського району Київської області.

Матеріал і методи дослідження. Дослідження проводили у виробничих умовах конеферми ПП Агрофірми «Розволожжя» Сквирського району Київської області на конях 1–2-річного віку, спонтанно інвазованих паракарисами.

З метою вивчення гельмінтологічної ситуації в господарстві та відбору дослідних тварин було проведено копрологічне дослідження на наявність яєць гельмінтів. З цією метою в ранковий час від кожного коня індивідуально відбирали свіжевиділені фекалії в окремі пакети, на яких писали кличку коня, час і дату взяття проби. Проби фекалій досліджували в лабораторії кафедри паразитології і фармакології Білоцерківського національного аграрного університету комбінованим методом, стандартизованим Г.О. Котельниковим та В.М. Хреновим із застосуванням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри з густиною 1,3. Підрахунок яєць гельмінтів проводили у середньому в трьох краплинах флотаційного розчину.

За принципом аналогів сформували 2 групи коней (контрольну та дослідну) по 10 голів у кожній. Тваринам першої дослідної групи застосовували паству пірантелу в дозі 19 мг на 1 кг маси тіла по ДР, 1 ділення шприца на 50 кг по лікарській формі. Препарат використовували одноразово, індивідуально на корінь язика.

Препарат виробляє ТзОВ УП ВКФ «ВЕТЛОН» м. Яворів Львівської області. В 1 мл препарату міститься 350 мг пірантелу ембоніану. Препарат випускають у шприцах-тубах по 30 г з дозатором.

Тварини контрольної (другої) групи антигельмінтик не отримували. До введення препарату та через 15 діб після останнього застосування антигельмінтика проводили копроскопічні дослідження. В період проведення досліду всі дослідні і контрольні тварини знаходилися в одинакових умовах годівлі та утримання.

Тестами для визначення ефективності лікування були екстенсивність інвазії (EI) та інтенсивність інвазії (II), а також екстенсіфективність (EE) та інтенсіфективність (IE).

Результати дослідження. З метою вивчення гельмінтологічної ситуації в господарстві та відбору дослідних тварин було проведено копрологічне дослідження на наявність яєць гельмінтів. У пробах фекалій були знайдені яйця круглої форми, великі за розмірами (0,09–0,10 мм), вкриті товстою гладенькою оболонкою, темно-коричневого кольору з зародковими клітинами. Це були яйця

Розділ 2 Зоологія та екологія тварин

параскарисів. За результатами гельмінтокопроовоскопічних досліджень сформували 2 групи коней (контрольну та дослідну) по 10 голів у кожній.

Результати гельмінтологічних досліджень коней до дегельмінтизації наведені у таблиці 1.

Таблиця 1 – Результати гельмінтокопроовоскопічних досліджень коней до дегельмінтизації

Групи тварин	Кількість тварин у групі, гол.	Із них інвазовано параскарисами		
		гол	EI, у проц.	І, екз. яєць
Дослідна	10	10	100	22,0
Контрольна	10	10	100	25,0

Як видно з даної таблиці всі коні, як дослідної, так і контрольної груп були уражені на 100% яйцями параскарид при інтенсивності інвазії, відповідно, від 22,0 до 25,0 екземплярів яєць в середньому у трьох краплинах флотаційної рідини.

На 15-й день після останньої даванки антигельмінтного препарату ми знову відібрали проби фекалій. Результати гельмінтокопроовоскопічних досліджень коней після дегельмінтизації наведені у таблиці 2. З даної таблиці видно, що використаний препарат мав 100%-ний ефект проти параскарид.

Таблиця 2 – Результати гельмінтокопроовоскопічних досліджень коней після дегельмінтизації

Групи тварин	Кількість тварин у групі, гол.	Із них інвазовано параскарисами		
		гол	EI, у проц.	ІЕ, у проц.
Дослідна	10	–	100	100
Контрольна	10	10	–	–

Висновки:

1. Паста пірантел 35 % для коней ТоЗВ «Ветлон» м. Яворів є високоефективним протипаразитарним препаратом при параскарозній інвазії.
2. Одноразове індивідуальне застосування пасті пірантелу 35 % в дозі 19 мг на 1 кг маси тіла (по ДР) або 1 ділення шприца на 50 кг (по лікарській формі) забезпечує звільнення коней від параскарозної інвазії на 100 %.

Література:

1. Галатюк О.С. Особливості перебігу ринопневмонії і стронгіліозу у коней та їх профілактика // Вет. медицина України. – 1997. – № 11. – С. 20–21.
2. Ефективність пасті пірантел 35 % при параскарозі коней. / А.А. Антіпов, С.С. Шмаюн, Л.М. Соловйова та інш. // Проблеми зоогінженерії та ветеринарної медицини: Збірник наукових праць Харківської державної зооветакадемії. – Х.: РВВ ХЛЗВА., 2007. – Випуск 15 (40), – Ч. 2. – Т. 1 – «Ветеринарні науки». С. 131–133.
3. Лазоренко Л.М. Комплексне застосування бровермектин-гелю та тіотриазіну при нематодозах коней. Збірник наукових праць Луганського Національного аграрного університету // Видавництво ЛНАУ, 2007. Ветеринарні науки. – № 78/101. – С. 361–366.
4. Поживіл А.П., Горжесев В.П. Концепція боротьби з гельмінозами тварин // Вет. медицина України. – 2002. – № 4. – С. 21–22.
5. Старовір О. Заходи боротьби та профілактики з основними кишковими нематодозами коней. // Здоровье животных и лекарства. – 2005. – № 4. – С. 13.

УДК 569.322 (477.43)

РІЗНОМАНІТНІСТЬ УГРУПОВАНЬ ДУПЛОГНІЗДНИХ ТВАРИН В ЕКОСИСТЕМІ МІШАНОГО ЛІСУ

Г.Ю. Зайцева

Інститут екології Карпат НАН України

Поєднання листяних і хвойних дерев створює в мішаному лісі низку екологічних ніш, сприятливих для заселення дуплогніздними тваринами. До цієї групи тварин належать дендрофільні гризуни, птахи-дуплогніздники, а також подекуди соціальні комахи. У сучасних умовах антропогенної трансформації ландшафтів умови існування цих видів у лісових екосистемах